

Učiteljski tovariš

Stanovsko politično glasilo J. U. U. — sekcije za dravsko banovino v Ljubljani

Mesečna priloga »Prosveita«

Uredništvo in uprava: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/1. Rokopisov ne vračamo. Nefrankiranih pism ne sprejemamo. Izhaja vsak četrtek. Naročnina letna 60 Din za inosestev 80 Din. Člani sekcije J. U. U. plačajo list s članarino. Oglaš po ceniku in dogovoru, davok posebe. Pošt. šek. rač. 11.153. Telefon 3113

Pomen skupščine JUU v Novem Sadu

Ni samo slučaj, da je bila na skupščini JUU v Novem Sadu tako impozantna enotnost, temveč je globlje zakoreninjena enodušnost, ki je zavladovala v najširšem obsegu med jugoslovanskim učiteljstvom.

Četudi izgleda na prvi pogled, kakor bi še ne bilo kompaktnosti in sloge v učiteljskih vrstah, vendar ni tako!

V dveh letih se ne dajo popolnoma eliminirati stare metode in navade od 15 let: da se napada vsakega predsednika, pa najsi bo izvoljen kdorkoli, ter se ruši in napada vsako upravo, pa naj bo še tako soglasno in enodušno izvoljena. Med 26.000 učitelji se še vedno najde posameznik, ki se da izrabiti kot orodje, da v beograjskih listih napada upravo in predsedstvo ter jo predstavlja v javnosti v nepovoljni luči. Tako je treba gledati tudi na objave v beograjskih listih in na brošure in letake, ki so izšli pred in po novosadski skupščini.

Vsak poznavalec notranjih razmer v združenju in med učiteljskim moram priznati, da učiteljstvo in združenje še nikdar ni bilo tako kompaktno kakor je danes. Skupščina v Novem Sadu je jasno obsodila gornje metode s tem, da je prešla preko vseh insinuacij in klevet z ignoriranjem. Tudi to je uspešen korak naprej, storjen v preteklih dveh letih.

Pokazalo se je, da skoro ne bo več mesta za demagogijo na učiteljskih skupščinah; pokazalo se je pa tudi, da čim bolj se bo tolklo po združenju in po učiteljstvu, tem bolj bo ono kompaktno in složno!

Formalno so se pojavile na skupščini tri skupine, t. j. strogo stanovska skupina, druga svetovnonazorna, načelno homogena ideološka skupina in tretja oportunistična kompromisna strankarsko-politična skupina raznih frakcij. Stvarno sta si bili v nasprotju samo dve struji: prva na strogo stanovskem — učiteljskem stališču, ki se hoče naslanjati na delo, sposobnosti in moralne vrednote učiteljskih lastnih vrst ter na narod in tretjo, ki hoče črpati svojo silo iz naslona na moč političnih strank in vsakokratnih režimov.

Nihče bi ne verjel, da bo stanovska linija tako hitro prodrla po vsej državi in celo tam, kjer so še nedavno plamtele med učiteljstvom močne strankarske strasti; nihče bi ne verjel, da se bodo ideje Deklaracije v enem letu po sarajevski skupščini tako na široko in tako na globoko in krepko zakoreninile, kakor so se sedaj med srbskim in hrvatskim učiteljstvom in že prej med slovenskim.

Ne vemo kaj je bilo globlje, ali presenečenje ali razočaranje nad rezultatom v Novem Sadu — na eni strani med nosilci deklaracije sarajevske skupščine, na drugi strani med pristaši strankarsko-politične skupine in njihovimi pokrovitelji — politiki, ki so preokovali, da bo bivša uprava padla v Novem Sadu, kakor pade gnila hruska z drevesa.

Triumf je doživela stanovska — strogo učiteljska ideja, za katero se je izreklo 286 zastopnikov učiteljstva, ki je s tem manifestirala za strogo stanovsko smer združenja, za smer ideološko homogene druge skupine se je izreklo 44 zastopnikov učiteljstva, proti 26 pristašev smeri, ki bi se rada naslanjala na vsakokratne vodilne politične stranke in režime.

Stvarno je bilo razmerje 330 proti 26. A niti teh 26 pristašev oportunistično politično-strankarske skupine ni prepričano o koristi svojega stališča za stan in šolo. To dokazuje dejstvo, da je listo te skupine podpisalo 30 članov, a glasovalo je za njo samo 26 članov. Še jasneje potrjuje to dejstvo, da je proti poročilu uprave glasovalo samo 8 članov, proti finančnemu poročilu uprave samo 3, proti poročilu nadzorstva samo 1, a pri predlogu za razrešnico upravi ni bilo niti enega glasu proti. To se pravi, da od teh 26 članov nihče ne more oporekati poštenosti glede dela upravi JUU in se od teh 26 tudi glede smeri in stanovske linije in finančnega poslovanja strinjajo vsi z delom JUU, razen gori naštetih 8 : 3 : 1.

To znači: če danes še ne razumejo pristaši poedinih strank in režimov, da je združenje nestrankarska organizacija, četudi se bori v vsaki situaciji proti kvarnim vplivom dnevnih politik na šolo in stan — bo to prepričanje prodrlo v učiteljstvo kmalu v polnem obsegu, četudi danes še dominirajo pri strankah ob vsakokratnih režimih učiteljsko-strankarski nad težnjami stanovske organizacije ter pomagajo pri persekucijah in škodi, ki se povzroča šoli in stanu.

Novosadska skupščina je tudi v tem oziru pokazala pot za očiščenje od vseh onih, ki kršijo stanovska načela in je zaradi tega izvedla tri izključitve.

Novi Sad je pokazal, da je učiteljstvo na pravem potu. Dasi je prva skupina imela na svoji strani samo moralne sile učiteljstva in poštenje ter zaupanje članstva, tretja skupina je pa imela za sabo ves aparat in pritisk na

delegate, aparat in sredstva stranke ter se je posluževala vseh nečastnih sredstev, intrig in neresnic, kar danes tako rado uspeva — a je vseeno propadla.

V borbi sta si bila s tajnim glasovanjem poštenje na eni strani, a na drugi moč, brez izbiranja sredstev, kup obljub in ponudb osebnih in službenih ugodnosti za »prodane duše«, a zastopniki učiteljstva so se brez kolebanja odločili — za poštenje in s tem rešili čast in ponos stanu pred onim, kar se je delalo s stanom!

V tem obstoji največji pomen novosadske skupščine JUU.

V izvenučiteljski javnosti se pripisuje učiteljski skupščini v Novem Sadu izreden pomen. Ta skupščina je zainteresirala najširšo javnost. Še danes se niso poglobili glasovi o tej skupščini v javnosti.

Iz gibanja med učiteljstvom po novosadski skupščini se pa vidi, da je to šele pričetek zdravega stanovskega gibanja med učiteljstvom po vsej državi, ki ga ne bo v stanu preprečiti nobeno nasilje!

Nasprotno, celo razpalilo ga bo in napravilo učiteljstvo še kompaktnije in odpornejše!

Padajo glave, a dviga se zavest!

Poznavalci 15 letnih burnih učiteljskih skupščin se ne morejo načuditi, da more po-tej volilna skupščina s tako popolnim dostojanstvom in brez incidenta, kakor je potekla učiteljska skupščina v Novem Sadu. Mislilo se je, da nad glavno skupščino v Sarajevu ni več stopnjevanja v dostojanstvu, a glavna skupščina v Novem Sadu je pokazala, da je pričakovati še večjega napredka.

Čim bolj se bo utrjevala strogo stanovska učiteljska linija v Združenju, tem bolj bo naraščalo dostojanstvo in delo na učiteljskih skupščinah — ker strasti so se razpaljevale samo z zanašanjem na političnega strankarstva v skupne stanovske in šolske probleme in strankarsko-politično gledanje na uprave stanovskih organizacij.

Pomen novosadske skupščine je na posebej izražen tudi v manifestaciji nacionalnih in humanih centralnih organizacij ter uradniških organizacij za solidarnost z učiteljstvom v borbi za eksistenčna prava družin in v borbi za zaščito uradniške dece. Novosadska skupščina je bila revija solidarnosti in manifest najsvečanejših obljub skupnega dela in skupne borbe za socialne pravice.

Odlikovala se je pa ta skupščina še v drugih moralnih smereh. Učiteljstvo je iz svoje iniciative poseglo v problem državljanske vzgoje in državlanskega pouka. Z vsem dostojanstvom je manifestiralo za principe demokracije v stanu in v javnosti. Odločno in močito je pokazalo na kvarne vplive dotedanje personalne prosvetne politike za šolo in narod ter zahtevala stalnost učiteljstva, ne radi sebe — temveč radi potrebe šole in naroda.

Lahko se reče: na skupščini v Novem Sadu je vladal en duh, ena odločnost in enotna volja za zdravo ustvarjanje, z izrazom največje kompaktnosti jugoslovanskega učiteljstva in čustvom globokega domoljubja.

Ta skupščina je važen mejnik za notranje življenje učiteljskega stanu in za njegovo nadaljnje nastopanje.

Zato je predsednik JUU pravilno poudaril pomen volilnega rezultata v sledečem:

Drage kolegije in kolegi!

Po objavi volilnega rezultata mi je čast v imenu vseh izvoljenih zahvaliti se učiteljstvu za stanovsko zavest.

Zavedati se moramo vsi, da to ni samo zmaga učiteljskih zastopnikov, da to ni samo zmaga izvoljenih članov, da to ni samo zmaga izvoljene uprave JUU, da to ni samo zmaga naše stanovske ideje — temveč je to zmaga neupogljivega značaja jugoslovanskega učiteljstva.

S tega stališča morajo vedno gledati izvoljeni člani na svoje mandate, tako je treba gledati na to zmago in na izvršene tajne volitve — in nam je treba biti na nje ponosnim.

V svojem otvoritvenem govoru sem naglasil, da smatram značaj za največjo vrline in vrednost učitelja in zopet se je ob tej priliki pokazalo, da ima jugoslovanski učitelj to vrline.

Smatram, da preko tega dejstva ne bo mogel iti nihče več, ki bi zahteval, da jugoslovanski učitelj prodaja svoj značaj, svojo zavest in svobodo.

Z geslom: da greste v borbo za nezlomljive učiteljske značaje na sreske učiteljske skupščine, Vam želim zmago stanovsko-učiteljske linije in nezlomljive učiteljske značajnosti tudi na sreskih skupščinah.

Kličem Vam: Naprej, da oživi in zmaga zdrava učiteljska zavest!

Udruženje finančne kontrole o šestnajsti glavni skupščini JUU

»Finančna kontrola«, organ Udruženja zvančnikov finančne kontrole, št. 9 od 1. septembra 1936., prinaša o naši skupščini sledeče poročilo:

Ze sama prisotnost znanih neumornih društvenih delavcev, zastopanih v upravi Jugoslovanskega učiteljskega udruženja z njegovim neumornim predsednikom g. Ivanom Dimnikom na čelu je pomenjalo, da bo skupščina s svojim obsežnim programom in veliko udeležbo delegatov iz vse države nadkrilila vse dosedanje.

Letošnja skupščina JUU, ki se je vršila 3., 4. in 5. avgusta 1936. v Novem Sadu, je bila ena izmed najpomembnejših skupščin stanovskih organizacij. Skupščina te stanovske organizacije, ki šteje približno 18.000 članov, je bila odprta v prisotnosti zastopnika Nj. Vel. kralja, ministra prosvete, kraljevske banske uprave, zastopnikov vseh nacionalno vitezkih organizacij in velikega števila zastopnikov stanovskih organizacij državnih in samoupravnih uslužbencev. Naše udruženje sta na vabilo predsedstva JUU na skupščini zastopala predsednik Klobučar Marjan in tajnik Pavle Zarič.

Kot redko doslej, se je na tej skupščini manifestirala potreba skupnega sodelovanja vseh stanovskih organizacij, in izražena je bila tudi želja, da se kreira splošno udruženje kraljevine Jugoslavije, da bi se moglo socialno skrbstvo članstva vseh strokovnih organizacij čim uspešneje izvesti potom tega eventualnega udruženja vseh stanovskih organizacij.

In prav zaradi tega, ker je uprava JUU z udruženjem profesorjev in pošto telegrafskih telefonskih uradnikov bila stebel vseh stanovskih organizacij v času, ko je bilo osnovano krepkejšo sodelovanje glede vprašanja znižanja dohodkov državnih uslužbencev, so bile na skupščini zastopane skoro vse organizacije, ki so se potom svojih predstavnikov v onih težkih razmerah našle pri skupnem delu.

Pedagoški tečaj v Ljubljani

(Nadaljevanje.)

Drugi je predaval dopoldne profesor Čop Venceslav o

»Življenju in miljeju našega šolskega otroka.«

Slovenci smo se naselili na ozemlju, kjer se Jadransko morje najgloblje zajeda v evropsko celino in smo od severozahoda in jugozahoda obkroženi od Nemcev in Italijanov, katerih silni gospodarski in politični pritisk se kaže v ekspanzijskih silah, ki se križajo prav na našem ozemlju.

Naša zemlja je siromašna, način obdelovanja še primitiven, posebno ker ovira racionalnejšo izrabo zemlje velika razkositost zemljišč.

Naše poljedelstvo ne more kriti naše potrebe po žitu, zato moramo žito in koruzo uvažati iz južnih delov države. Vино, ki ga pridelamo do 500.000 hl, popijemo doma in še uvažamo dalmatinska in banaška vina; izvoz je malenkosten. Edino hmelj in sadje prodamo v tujino.

Zivinoreja komaj krije domače potrebe; prešičereja ne daje danes skoro nobenih dohodkov.

Obrt umira, ker ne more konkurirati industriji. Industrija je v rokah tujega kapitala, ki samo izžema naše delavne moči, nima pa interesa na našem gospodarskem in kulturnem dvigu.

Samo v okolici mest in industrijskih središč živi kmetstvo prebivalstvo še primerno dobro, drugod vlada silno siromaštvo.

Hrana naše mladine je v gospodarsko pasivnih krajih nezadostna in preslaba, ker manjka kruha in masti, 5% otrok ne dobiva redno mleka. Otroci nimajo telesnega perila ponekod do 1/2, in tudi ne zadostne obleke 1/4. Pozimi prihajajo mnogi otroci bosi v šolo, ker nimajo čevljev.

Stanovanja so premajhna in vlažna, premalo svetla.

Otroci se porablajo za vsa težka dela, a v industrijskih krajih propada mladina radi brezposelnosti.

Narodov naraščaj je slaboten in bolehen (5—30%) posebno pogosta je slabokrvnost in širi se tuberkuloza (2—8%).

Po Cammerer-Pirgetovi tabeli doseže samo 30—40% normalno težo in višino.

Priroda daje kmečkemu otroku mirnost gledanja in treznega razmišljanja. Knjige in umetnost oblikujeta dušo mestnega, delavskega in kmečkega otroka. Kino s sodobnimi filmi je strup za mladino.

Tradicionalna vernost trdno uklepa kmečkega otroka, kar pa manjka mestnemu in

VSEBINA:

Pomen skupščine JUU v Novem Sadu. Šestnajsta glavna skupščina JUU. Pedagoški tečaj v Ljubljani.

O najmlajši učiteljski generaciji. Varčevanje.

LISTEK: † Ludvik Černež. — † Tovarišu Ulriku Konjarju.

Splošne vesti. — Osebnе zadeve. — Listi o učiteljstvu, šoli, prosveti in JUU. — Naša gospodarska organizacija. — Mladinska matica. — Učiteljski pevski zbor JUU. — Emil Adamič. — Stanovska organizacija JUU.

Udruženje zvančnikov finančne kontrole spremlja delo JUU s posebnimi simpatijami in želi, da bi se naši medsebojni odnosi in sodelovanje obdržalo še nadalje, kar bi bilo le v korist skupnih interesov.

Zaradi tega se uprava Udruženja zvančnikov finančne kontrole še posebej veseli, da je ponovna izvolitev uvaževanega predsednika gospoda Ivana Dimnika uspeša s tako večino. Manifestacija 285 glasov, kolikor jih je dobila lista stare uprave, napram neznatnim 69 glasovom dveh opozicijskih list, naj nam služi za vzgled, kako se moramo v težkih in resnih časih tudi mi zbrati pri skupnem delu.

Najlepši red in društvena disciplina, ki sta vladala na skupščini, naj nam bo za vzgled s kako resnostjo in skrbjo se razpravlja o društvenih zadevah.

Tudi JUU je imelo, kot skoro vse druge slične organizacije, pred par leti na svojih skupščinah težke spore in nesoglasja, in je celo pretela nevarnost, da se udruženje razbije. Pod takimi razmerami se ni na skupščinah delalo nič drugega nego se je vodila borba za oblast v upravi udruženja. S prihodom g. Dimnika na položaj predsednika JUU s podpredsednikom g. Dimitrijevičem in ostalimi člani uprave so bila odpravljena vsa nesoglasja in trenja ter se je pričelo s konstruktivnim delom.

Tako delo je prineslo in bo prinašalo uspehe v korist celokupnega učiteljstva.

delavskemu otroku. Narodna zavest se pri mladini še ni prebudila. Posebno ne v obmejnih krajih.

Popoldne se je vršila debata o referatu, ker je trajalo predavanje do pol enih. Vsak učitelj bi moral poznati točno gospodarske, socialne in kulturne razmere svojega šolskega okoliša. Objektívni momenti silijo otroka iz kmečkih krajev, da zapušča domačo grudo. Poznavanje teh razmer mora tvoriti osnovo reformni naše šole.

Tajnik »Unije za zaščito dece«, Vojko Jagodič je prispeval nekaj primerov iz svoje prakse na zavodu za mladoletne zločince, ki kažejo, da je pomanjkanje največkrat vzrok, da mladina pride navzkriž z zakonom. Kradjo predvsem hrano in obleko. V siromašnih krajih zahtevajo starši in učitelji šolske kuhinje, da bi dobili otroci opoldne topel obed. (1/2 vseh šol.) Unija za zaščito dece hoče izvesti akcijo, da se naši šolski mladini preskrbi:

1. zadostno hrano,

2. copate, da bo vsak učenec imel v šoli svoje copate.

Predavatelj stavi ob zaključku debate predlog, da Pedagoško društvo začne akcijo, da banovina nabavi vse šolske knjige in vse učne pripomočke za vso šolsko mladino v ljudskih šolah. To bi bilo nujno potrebno iz pedagoških, socialnih in gospodarskih ozirov. S tem bi se razbremenilo siromašne družine z velikim številom šoloočevnih otrok, ki imajo dovolj bremen z vzdrževanjem istih. Ves izdatek bi znašal 10—12 milijonov dinarjev.

Pahor Jože je popoldne predaval

O fašistični vzgoji in šoli.

Za uvod je podal kratko zgodovino Italije od leta 1870., t. j. od zedinjenja dalje do nastopa fašizma. Prva doba do 1890 je v znaku gospodarskega in kulturnega zastoja. Po tem letu se začneja splošen dvig gospodarstva, ki mu le počasi sledi tudi šolstvo. Za izobrazbo učiteljstva, ki je bilo nastavljen in plačano od občin, se je malo storilo. Leta 1907. se je ustanovila Unija učiteljstva, ki naj bi z borbo dosegla zboljšanje materialnega in pravnega položaja. Do svetovne vojne ni bilo zaznamovati na področju ljudskega šolstva posebnega napredka.

Idejna voditeljja učiteljstva in profesorjev sta bila zgodovinar in filozof Croce ter Gentile, oba zastopnika idealistične filozofije.

Po svetovni vojni sta se oddaljila, ker se je Gentile približal fašizmu in postal njegov idejni glasnik, Croce pa njegov nasprotnik.

Predavatelj je pokazal na nekaterih značilnih stavkih, kako se je Gentile duhovno preobrazil iz čistega idealista in liberalca v zastopnika absolutistične fašistične miselnosti, katere končni vzgojni smoter je sedaj vojaška vzgoja vsega naroda, v katerem naj se dvigne borbenega duha, samozavest in ponos. Na prvem mestu je telesna vzgoja po načelu »Puška in knjiga.« V šoli se goji s posebnim poudarkom telovadba, junška pesem, risanje, zemljepis in zgodovina Italije ter jezik.

Temu primerno se je preuredila tudi učiteljska izobrazba, ki je podobna izobrazbi na naših klasičnih gimnazijah, uče se latinščine, zapostavljene pa so prirodne vede.

Ker šola ne more prevzeti vse vzgoje, je izšel še poseben zakon o vojaški vzgoji mladine od 8 leta dalje, ki jo vrše mladinske organizacije. Bahla vzgaja mladino od 8. do 14. leta in šteje sedaj približno 1.700.000 dekčkov in 1.500.000 deklic. Predstraža (Avant-guardia) je za fante od 14. do 18. leta, in ima 475.000 članov, izmed katerih se izbirajo strankini člani po dovršenem osemnajstem letu. Mlade Italijanke je organizacija za vzgojo deklet od 14. do 18. leta in šteje 250.000 članic. Tako imajo te organizacije skoro 4 milijone članov. Za mladeniče od 18. do 20. leta so obvezni še predvojaški tečajji. Gentile je bil prvi fašistični prosvetni minister, ki je izvedel reformo šolstva, ki se tudi po njem imenuje, ta je zadala smrtni udarec vsemu manjšinskemu šolstvu v Italiji.

V debati je na kratko pojasnil še stališče duhovščine in slovenskega učiteljstva do fašistične vzgoje v Italiji. Predavanje je bilo

po vsebini in obliki odlično in je zadovoljilo vse poslušalce, zato je bila debata kratka.

V četrtek, 20. avgusta 1936 je predaval profesor dr. Gogala Stanko, o temi:

»Vzgojljivost in značaj.«

Predavatelj je v svojem predavanju na praktičnih primerih pojasnil težka vprašanja iz karakterologije, te najmlajše psihološke vede, s katero se mora baviti vsakdo, ki ima posla z oblikovanjem doraščajočega rodu.

Vzgojitelj ima pred seboj vzgojni smoter, ki pa ga gojenec doseže več ali manj po svoji vzgojljivosti. Stopnja izobrazbe je odvisna od inteligentnosti gojenca.

Poznavanje značaja zahteva globoko psihološko izobrazbo in poglobitev v duševnost gojenca, da ga lahko razumemo in opredelimo.

Po tem, kako kdo pojave vsakdanjega življenja sprejema, nanje reagira in se odloča, označujemo navadno osebe z imenom, ki nam kaže njen značaj, kakor n. pr. junak, strahopetec, zajec, lažnik, dober človek, dobričina, lisjak, kača, pes, poštenjak, mož, baba, copata itd.

Splošno odobravanje je pokazalo, da je predavatelj osvetlil to težko vprašanje na način, da je bilo v vsem jasno.

V debati je bila izražena želja, da bi predavanje izšlo v posebni brošuri, v kateri bi predavatelj pokazal še kako se kažejo te oblike značaja pri šolskem otroku in pri našem slovenskem človeku, ker so to za učitelja nujno potrebna spoznanja, ki jih rabi dnevno pri svojem delu. (Dalje prih.)

nimiv problem za podrobno znanstveno študijo in analizo. Kdor se bo lotil tega običajno tako površno vzetega, tako omalovaževanega problema z vso resnostjo in znanstveno doslednostjo, bo z grozno presenečenostjo odkril vse tisto notranje razdejaje in škodo, ki ga povzroča ta problem pri nas vseh. Ne bo se več čudil dejstvu, da tvorimo mi najmlajši v pretežni meri maso apatičnih in malodušnih čakalcev na službo, da smo mi najmlajši prenehali biti nositelji novega življenja. To ne velja samo za najmlajšo učiteljsko generacijo, takšna je danes skoraj vsa inteligentna mladina. Povsod vidite pomanjkanje solidnega, pozitivnega dela.

Tako je z nami, takšni smo! In zdaj se vprašajmo z vso potrebno resnostjo: Ali ne bo takšno pasivno in apatično stanje postalo usodno za nas in za našo bodočnost? Ne bo li to usodno za naš narod, za slovensko kulturo?

Ali ni že skrajni čas, da se zavemo sami sebe in svoje življenjske naloge? Ali ni zadnji trenotek, da prenehamo biti pasivni gledalci v času sodobnosti, da prenehamo z našo resignacijo, z našim pesimizmom, polnim nevere, predsodkov, strahu, nezaupanja in bojazni?

Da, tovarišice in tovariši! Prišel je čas, da z našim Cankarjem zavpijemo: »Stran malodušnost, stran dvomi!« Prišel je čas, da presekamo z netvornim in brezplodnim čakanjem in individualističnim iskanjem službe s pomočjo vplivnih »stricov« in protekcijskih zvez. Da sami odstranimo našo zastopljivost in izkoriščenost, bedo, negotovost in nestalnost, ki jo povzroča naše brezdelje in brezposelnost. Z organiziranim in skupnim nastopom bomo dosegli namestitve vseh naš. Predpogoj pa je, da postanemo vsi aktivni,

CENJENEMU UČITELJSTVU

sporočamo, da je došla za jesensko in zimsko sezijo ogromna izbira DAMSKEGA IN MOŠKEGA BLAGA v volni in bombažu. — Cenjeno učiteljstvo uživa pri trdki posebne plačilne ugodnosti.

A. ŽLENDER

LJUBLJANA
MESTNI TRG 22

Tvrda je znana radi solidnosti in dobrih kvalitete! Vzorci na zahtevo poštine prosto!

trdni in pripravljeni za skupne akcije v korist nas vseh.

Posebej velja ta poziv, ta klic, tovarišicam, brezposelnim učiteljicam, ki ste si s težkim trudom in dolgim študijem pridobile potrebno strokovno izobrazbo in pravico do poklicnega udejstvovanja, a ste danes najbolj neupoštevane in prezirane. Zato morate ve danes tembolj stremiti po sodelovanju pri skupnem delu za skupne interese.

P. Šol

Peš.

O najmlajši učiteljski generaciji

Vsi mi, ki nas je gospodarska kriza udarila z vso brutalno silo naravnost v obraz; vsi mi, ki smo se usposabljali za učiteljski poklic pet let, namesto štiri, vsi mi, ki nosimo zvečeno in prazno titulo »diplomiranih« učiteljev; vsi mi, ki nam je naša večletna brezposelnost z vsemi svojimi izkoriščanji in ogabnimi ponižanji ubila ves naš mladostni polet in ogenj ter nas razočarala nad življenjem in socialno pravico, tvorimo najmlajšo učiteljsko generacijo.

Nas je težko razumeti, prav lahko nas je soditi in obsoditi. Koliko starejših tovarišev nas res razume? Vsakdo, prav vsakdo, ki gleda na nas z očmi dobrega psihologa, ki se vživljuje v naš težki položaj, ki ima v sebi dovolj poštenja in dobre volje, nas lahko zelo dobro in pravilno razume.

Zakaj smo mi popolnoma drugačni od prejšnjih generacij? Zakaj? Zato, ker je gospodarski liberalizem z vsemi svojimi posledicami, s svetovno vojno in svetovno gospodarsko krizo, z vso svojo nezadovoljnostjo in brezposelnostjo in vsemi neprimlikami gospodarskega, kulturnega in socialnega življenja bistveno in odločilno vplival na nas. Res je to močno vplivalo tudi na starejše tovariše, toda samo s to razliko, da so si oni svoj svetovni nazor, svoje politično prepričanje, svoje vodilne življenjske ideje izkristalizirali in svoj življenjski položaj utrdili več ali manj že prej, v malo bolj časih.

Mi smo se rodili in rasti v času, ko je mednarodni imperializem razvednotil človeško življenje ter iz vsega sveta stvoril eno samo veliko človeško klanico. Vsa naša otroška in mladostna leta so prešla v času razkranja in propadanja. Videli smo nasilja in nepravde v vseh močnejših oblikah. Vstopali smo v aktivno javno udejstvovanje in dobi, ko je vse javno in privatno življenje stalo pod znamenjem težke gospodarske krize, ki se še vedno stopnjuje in narašča. V teh razmerah smo hitro dorasli in zgodaj dozoreli. Nismo poznali poezij, romantike in ne sentimentalne mladostne zaljubljenosti.

Vse naše življenje je bilo in je še vedno ena sama dolga borba z duševnim in telesnim pomanjkanjem in bedo za životarjenje iz dneva v dan, od danes do jutri. Večina nas je brezposelnih. Nimamo potrebne eksistenčne sigurnosti, ne nujno potrebne notranjega miru. Ni to obsojanje nas samih, temveč le

težka, žalostna ugotovitev, poštena avtokritika. Večina nas mladih in najmlajših je duševno ubita. Mi smo v pretežni večini mladi hirajoči starčki. Apatični, brez usidranosti, brez jasnih nazorov, brez vere v bodočnost, brez upov in nad, brez volje za koncentracijo in za drobno, notranje delo. Mi nimamo stalnosti in ne sigurnosti. Ne moremo se usidriti in ne zavzeti pravični odnos do okolice in življenja. Dobro se zavedamo, da nismo zakrivilji tega mi, da so to le negativne posledice časa in razmer, v katerih se žal vedno živimo in da smo mi le nedolžne žrtve teh razmer.

Danes, ko vse drvi z filmsko naglico, ko vse dela z obupno hitrostjo, stojimo mi ob strani, v brezdelju, s prekrizanimi rokami. Naša strokovna sposobnost neplodno propada, naše duševne zmoglosti se v brezdelju in odrinjenosti ne morejo uveljaviti. Izven poklicnega udejstvovanja, brez sigurne in stalne eksistence se ne moremo razviti v močne izkristalizirane osebnosti. Zato ostajamo slabši, malodušni, brez mladostne vztrajne borbenosti, polni obupa in resignacije.

Dobro vemo, da je nekdanja mladina bila drugačna, res mlada in res borbeno. Aktivno in odločno se je borila za nove ideje, za gesla francoske meščanske revolucije, za bratstvo, enakost in svobodo. Bila je prvoborilna lica resnice in demokracije. Ni poznala strahu in ne nepremagljivih ovir.

Nekdanja mladina je imela tudi sigurno eksistenco in sigurno bodočnost. Popolnoma avtomatsko je stopala na službena mesta in položaje, s katerih so se odmikali njeni predniki.

Mi, sodobna mladina, ne vršimo svojih dveh življenjskih funkcij. Ne prve, aktivno-borbeno, ker nimamo mladostnega zaleta, ne borbeno volje, ne velikih in jasnih smotrov. Mi tavamo v ozračju malomeščanskega malodušja in tonemo v pesimizmu in resignaciji.

Mi tudi ne izpolnjujemo druge pasivne funkcije življenja, ne zasedamo praznih poklicnih mest in položajev, vsaj ne kot celotna generacija. Večina nas živi v novih, izrednih razmerah skrajne izkoriščenosti in brezpravnosti.

Neurejene družabne in socialne razmere so nas ustvarile takšne kot smo. Naša »hiperprodukcija«, naša brezposelnost je kompliciran pojav v sodobni družbi. Naša brezposelnost je težka posledica anarhije ter zelo za-

osebnosti, brez katere vzgojitelj ne more ustvarjati trajnih dobrin. Kot delavec iz ljubljane, kot lastnik osebnih vrlin in tenkosluh psiholog je izlaha našel pot v sredino narodovega srca. Saj je stal na trdnih tleh, kjer se je srečaval s prirodnimi realističnim ljudstvom, tudi kot kmetovalec, sadjar, čebelar, zadržnik.

Jugoslavija mu je po volji ljudstva in učiteljstva poverila mesto šolskega nadzornika za celjski okraj. Tu se je spet pokazal polnega moča, čeprav ga je pisarniško delo utrujalo. Učiteljstvu je bil sugestiven in avtoritativen vodnik, znal je v njem razplamtevat ljubezen do dela in ga bodriti k vedno novim podvigom, katerih uspešnost je stopnjeval tudi z vplivom preizkušene, modernega šolskega metodika. Vselej pa je ljubezen do mladine označeval za ono sonce, pod katerim edini more učiteljevo delo biti plodonosno. S pozitivnim gledanjem na življenjske probleme je optimistično vplival. Bil je tovariš v vsem pomenu besede, mož pokonci in naravnost, zaveden član učiteljskega občestva in njegove stanovske organizacije, tudi kot upokojenec do kraja sodelujoč.

Kot literata nam Ludvika Černeja razodevajo pesmi in črtice, kot pedagoga in metodika njegove razprave, tiskane in predavane, pa tudi sestava »Tretje čitanke« in računic po Lavtarju. V »Spominih«, ki jih je objavil »Popotnik«, je obilica klenega zrnja. Iz njih odseva visoko nadpovprečna osebnost človeka in pedagoga.

S svojim delom je postavljaj temelje pravičnemu razvoju in napredku novejšega slo-

venskega šolstva, saj je povsod izhajal iz pravih izhodišč: iz otroka, iz ljudstva, iz življenja. Zato bo zgodovina našega šolstva ohranila na častnem mestu zapisano njegovo ime, še posebej pa šolstvo ter učiteljstvo celjskega okraja.

Med Slovenci bo Ludvik Černeji duhovno živel dalje v sadovih dela, ki mu gre zanje vsa iskrena hvaležnost.

Fran Roš.

† Tovarišu Ulriku Konjaru

Kakor hrasti padajo ti naši možje, drug za drugim odhajajo naši šolniki, naši učitelji: Petrovec, Černeji, Konjar.

Tovariš Ulrik Konjar se je rodil 2. julija 1863 v Smledniku na Gorenjskem. Obiskoval je gimnazijo, nato izvršil učiteljske. Prvo njegovo službeno mesto je bila Mirna na Dolenjskem. Že leta 1888. je bil imenovan za stalnega učitelja v Motniku. Bil je torej prvi učitelj v starodavnem trgu Motniku. Kako žalosten je bil, ko so ga leta 1925. vpokojili — pač dober učitelj, varen dela; ljubitelj mladine.

Kdor je poznal Konjarja, mi bo rad pritrdil, da je bil on blag, dober, značajan učitelj, dober svetovalec, pripravljen pomagati povsod z odprtim srcem.

Družabnik je bil in da poudarim, najljubša mu je bila učiteljska družba. Vsak učitelj mu je bil brat, kojega se je razveselil,

Varčevanje

Varčevanje ni nikak abstrakten pojem, temveč poseben način gospodarjenja, ni osebna zadeva posameznika, ampak vedno bolj se kaže vez med njim in splošnim napredkom narodnega gospodarstva. Varčevanje dobiva socialen pomen, ker nima od njega koristi le varčevalec, ampak celokupno narodno gospodarstvo. Vsak posamezen varčevalec soustvarja kapital, ki ga potrebujemo za ustvarjanje novih dobrin s produktivnimi investicijami, za dvig kmetijstva, obrti, industrije in trgovine. Od razmaha domačega gospodarstva, od porasta domačega kapitala pa ima v prvi vrsti korist narod, posamezni član naroda, ki si je kapital ustvaril. Ne pomaga gonja proti tujemu kapitalu, dokler nimamo svojega lastnega.

Varčevanje samo pa še ni vse. Res je predpogoj štednje, da se ne troši nesmotno

in po nepotrebnem. Ni pa to edini pogoj. Dobre in vrednote, ki so ostale nepotrošene, se morajo v prid splošnosti razumno izkoristiti. S tem pa je tudi že povedano, da ne hrani oni, ki doma denar desavuirajo. Ravno to desavuiranje denarja je eden glavnih faktorjev, ki so povzročili današnje pomanjkanje gotovine. Vzrok naše gospodarske krize ni toliko zunanji, kakor predvsem notranji in ena glavnih težav obstoji v tem, da denarna sredstva niso osredotočena v denarnih zavodih. Če odstranimo ta vzrok, denarno krizo, bo sam od sebe odpadel velik del gospodarskih težav. Le če se denar redno steka in odteka v denarnih zavodih, lahko ti regulirajo gospodarsko življenje, dvigajo s tem življenjski standart, dvigajo dohodke posameznikov in zbiraajo prihranke — kapital.

Splošne vesti

J. E. Polák:

DVEMA ZA SPOMIN.

Prej ali slej prokletstvo vse zadene, ki užalili dušo so otroka, da sama zase v temno noč zajoka, ker ne zaveda krivde se nobene.

Krvnik naj strelja pšice vse strupene na njega le, ki v boli ne zastoka, čeprav mu v jezi zatrepeče roka, ki čuti v sebi sile še jeklene.

Herod nekoč preganjal je otroke, zato umiral on je na obroke, dokler poginil ni prepit od gnoja.

Resnica je, ki vedno še obstoja, da se krivica samo posojuje, in se z odstotki stotimi vračuje...

V Ljubljani, dne 11. septembra 1936.

— Praktični učiteljski izpiti na drž. učiteljski šoli v Ljubljani se bodo v oktobrskem roku začeli v petek 16. oktobra 1936 ob 8. uri dopoldne. Kandidatje naj svoje pravilno opremljene prošnje za priustitev vlože uradnim potom pravočasno tako, da bodo vsaj do 10. oktobra v rokah izpitnega odbora, sami pa naj se zglasijo pol ure pred začetkom izpita v direktorjevi pisarni. Zakasnele prošnje kakor tudi zamudniki pridejo v poštev šele za prihodnji izpitni rok. Posebna obvestila kandidatom se ne bodo razpošiljala. Izpitni odbor.

— Praktični učiteljski izpiti bodo na državnem učiteljskem v Mariboru v šolskem letu 1936./1937. trikrat, in sicer: 6. novembra, 12. februarja in 16. aprila.

— Himen. Franjo Jandl, šol. upravitelj — Angela Jandl roj. Šaubah, pošt. uradnica, poročena. — Marija v Pušcavi, 30. VIII. 1936. — Čestitamo!

razpravljaj z njim, obujal spomine na svojo službeno dobo; se spominjal kolegov, nadzornikov in drugih.

Motnik mu je bil najljubši kraj. Tu si je ustanovil svojo družino, tu je vzgajal svoje otroke, od tu so pohajali v mestne in visoke šole, tu sem so do zadnjega prihajali k njemu na počitnice. Ob 35 letnici svojega službovanja je bil imenovan za častnega občana občine trga Metnika.

Vest o smrti tega moža je žalostno dirnila vsakega, kdor je bil le enkrat v svojem življenju v družbi ali na njegovem stanovanju in imel čast in priliko spoznati ga. V vsakem je vzbudil spoštovanje do njega in zaupanje vanj.

Jesen je. Vsa njena lepota je tu; sonce, čist zrak, cvetja dovolj v vseh jesenskih barvah in jaz Vam pišem nekrolog, g. Konjar. Že nekaj časa smo pričakovali te tuorne smrti, a ko je nastopila, nas je ranilo globoko v srca. Jeseni ste se pripravljali za pričetek pouka, ko ste bili še aktivni učitelj, jeseni so Vas upokojili, jesen je bila, ko ste me sprejeli na šoli kot prvonastavljeno učiteljico in jesen Vam je podarila večne počitnice, večni odmor — večni odhiti. Z jesenskimi vetričem smo plakali mi vsi; Vaši učenci, tovariši, znanci, prijatelji ob Vaši nam predragi gomili.

V kraju svojega neumornega dela in svojega tako ljubljenega Motnika si je izbral Ulrik Konjar svoje zadnje počivališče.

Hribovšek Vida.

† Ludvik Černeji

(† 25. VIII. 1936.)

Idealist vidi v interesih splošnosti nesebično tudi lastne, osebne. Če je tudi poln notranjih vrlin, če ga vodi imperativna volja v stremljenjih in delu, bo koristen član svojih zajednic. Zlasti če si je svoje mesto v življenju, svoj poklic v tem znamenju izbral sam po svojem zrelem notranjem glasu, ko je bil pretehtal in izravnal svoje osebne težnje in sposobnosti vedoč, da se na nobenem drugem delovnem torišču ne bi mogel dajati tako zelo v celoti.

Tako je Ludvik Černeji postal vzgojitelj in učitelj naroda. Iz kmečkega ljudstva je izšel in njemu je ostal zvest, ker je hotel in moral ostati zvest sebi. Kakor sebe ga je poznal, kakor sebi mu je hotel le dobro. In to je mogel v visoki meri in z vso nesebičnostjo baš kot učitelj. Iz tega uverjenja je zajemal svoje osebno zadovoljstvo, ki mu je spet bilo vrecel novih plemenitih energij. Uspehi v delu so mu bili v notranje zadoščenje, iz tega so mu rasle nove sile, ob njih je rasel sam. V vsem ga je utrjevala še idealno lepa rodinska sreča.

Videli smo ga učitelja, pozneje šolskega upravitelja v Grižah, v ponosni Savinjski dolini, kjer je med vzburjenim, stvarno mislečim, a srčno kakor življenjsko krepko zdravim narodom bil razumljen in ljubljen. Tu je v največjem razcvetu svoje moške dobe stal sredi ljudstva. Ves je izžareval vpliv široke, jasnovidne, polnokrvne, samosvoje

ČLANOM IN PRIJATELJEM VODNIKOVE DRUŽBE.

S hitrimi koraki se bliža dan, ko bodo marljivi(e) poverjeniki(ce) zaključili(e) nabiranje članov za leto 1936. Dve knjigi sta že dotiskani, ostali dve sta v tisku. Uprava Vodnikove družbe si dovoljuje opozoriti vse lanske člane, ki dosedaj še niso obnovili članarine za leto 1936., naj jo obnove nemudoma pri poverjeniku(cij) svojega okoliša, ali pa direktno pri družbeni upravi v Ljubljani, Knafljeva ulica 5. Člani in prijatelji Vodnikove družbe, ne zamudite z odlašanjem obnovitve članarine ugodne prilike, ki vam jo nudi družba s svojim letošnjim književnim darom. Za 20 Din dobite v začetku meseca novembra 4 lepe, nadvse zanimive in poučne knjige: Vodnikovo pratio za leto 1937., bogato ilustrirano in pestre vsebine; Bevkovo povest Srebrniki, Ivan Albrehtovo povest iz kmečkega življenja Zarečani in življenjepisno knjigo Josipa Daneša, priljubljene komika Ljubljanskega narodnega gledališča, Za vozom boginje Talije. Noben lanski član ne sme odpasti v letošnjem letu od Vodnikove družbe. Ne odlašajte s svojim pristopom k Vodnikovi družbi. Obnovite takoj članarino za leto 1936.

UČITELJI V PROSVETNI SOLI SKJ.

V dneh od 6. do 19. avgusta se je vršil v Beogradu prosvetni tečaj SKJ, katerega se je udeležilo 47 sokolskih prosvetnih delavcev iz skoro vseh sokolskih žup. Tudi ta tečaj je dokazal, da leži ogromni del vsega prosvetnega dela v Sokolstvu na ramenih učiteljstva. Saj je bilo med udeleženci 29 učiteljev; od teh 23 osnovnošolski učitelji.

Tečaj pod vodstvom znanega prosvetarja br. dr. Vl. Belajčiča se je vršil v Studentskem domu, ki je zadružina našega viteškega kralja Aleksandra, in je bil organiziran na internatskem sistemu. Tečaj se je odlikoval po izredno dobri organizaciji in do potankosti izdelanem dnevnem redu, da so tečajniki v borih štirinajstih dneh mogli pridobiti maksimum praktičnega in teoretičnega znanja, potrebnega za sokolsko prosvetno delo med narodom. Med mnogobrojimi predavanji 21 predavatelja, naj navedem posebno za nas vzgojitelje važno predavanje br. dr. Maksa Kovačiča »Vzgoja sokolskega naraščaja«, br. Svetislava Lavrenčiča »Sokolstvo, dom in šola« in br. Ivana Lavrenčiča »Sokolska vzgoja dece«.

Tečajniki so priredili tudi izlet na Oplenac, kjer so položili na grob blagopokojnega Viteškega kralja lep venec. Na povratku so počastili neznanega junaka na Avali.

Tečaj sokolske prosvetne šole je vsekar odlično uspel.

D. L.

— Jubilej dela. Tovarišica Ivanka Strašek, šol. upraviteljica na Sladki gori, slavi te dni 25 letnico nadvse uspešnega učiteljskega dela med narodom. Pred 25 leti jo je zanesla usoda kot novoimenovalno učiteljico na Sladko goro, kjer se je z mladostno vneto posvetila najmlajšim. Tako so ji prirastli k sreči, da jim je ostala zvesta vseh 25 let ter se jim z nezmanjšano ljubeznijo posveča še danes: potrpežljiva, ljubezniva, materinsko dobra. Vsi, ki so od nje prejeli prvo učenost in okušali njeno ljubezen, se je vedno s hvaležnostjo spominjajo. — Pa ne samo njeni najmlajši, tudi doraščajoča dekleta so njena skrb. Požrtvovalno jih je poučevala v gospodinjskih tečajih ter jih uvajala v kuharsko umetnost. — Kjerkoli jo ljudstvo potrebuje, povsod je na mestu: kot režiserka iger in kot igralka; povsod pomaga, svetuje, bodri. Se vedno najde dovolj časa poleg upraviteljskih poslov za potrebo in koristno delo med narodom. — Ob tem pomembnem jubileju ji iskreno čestitajo vsi ter želijo izvrstni tovarišici, nadvse vestni in dobri upraviteljici še mnogo plodovnih let! — G. Č.

— Tovariši, tovarišice! Ob začetku šol. leta Vas prosimo, da se pri pouku zemljepisja poslužujete naših ročnih zemljevidov, ki vam znatno olajšajo pouk, Vašim šolarjem pa učenje. Učiteljski dom v Mariboru ima v zalogi zemljevide za vse učne stopnje. Zemljevide imajo v zalogi vse naše knjižarne in trgovine s papirjem.

— Računstvo brez računice v narodni šoli. V tisku so se pojavile nekatere napake, ki jih je treba popraviti. Zadnji odstavek na prvi strani je neumljiv, ker je izostal pred njim tale odstavek: Računstvo pa je predmet, ki ne trpi polovičarstva. Ta je kakor $2 + 2 = 4$. Ali tako računstvo, da se bodo naučili učenci računati, ali pa pustimo računstvo pri miru. Na str. 24.: »v številnem obsegu nad (ne do) 1000«, na str. 36. zgoraj prečrtaj »ali 225«, na str. 37. stoji za = o vejica in drugič = o × (ne +) 100. Je še par manjših, ki ne motijo posebno in jih lahko vsakdo sam popravi. — S.

PRIJATELJEM DOMAČE KNJIGE!

Jesen prihaja v deželo. Že se odpirajo vrata vseh šol, kamor vre mladež črpat naukov, iz katerih si bo pozneje kovala življenje. Dopusiti so porabljeni, lepo je bilo. Dovolj smo užili miru, sonca, prekrasne narave. Zdaj se vracamo k delu. Tisti pa, ki so polati znojili naša polja in travnike, bodo kmalu pričeli počivati. Dan se krči, sprehodi nas že ne mikajo več tako. Saj je kar prijetno doma, po dnevnem poslu, pri lepi knjigi, ki nas spremlja v daljne svetove in nam odkriva zanimive usode in dogodke...

Toda kaj, ko sem knjige, ki jih imam doma, že vse prečital. Treba bo novih, novih. Ko bi le ne bile tako drage — vzdihujejo. Pa si pri tem pozabil, da bo že sredi prihodnjega meseca Vodnikova družba pričela razpošiljati svoj letošnji književni dar — štiri krasne knjige za borih 20 Din.: Vodnikovo

pratio, Albrehtovo povest: Zarečani, Bevk: Srebrniki in Daneš-Gradiš: Za vozom boginje Talije.

Ali si že plačal svojemu poverjeniku članarino? Če je nisi, ne odlašaj, še je čas! Treba pa je pohiteti, da se ti ne bo zgodilo kakor mnogim lani, ki zaradi omejene naklade knjig Vodnikove družbe niso mogli dobiti nič več, ker so se prepozno odločili.

Osebnne zadeve

—i Z odlokom ministrstva prosvete so premeščeni: Po prošnji: Ambrožič B. Angela iz Vel. Polane v Dol. Lendavo. Andolšek Ivan iz Škrilja v Dobropolje (Kočevje). Ankele-Mokorel Florjana iz Sv. Miklavža na Videm. Antlejš-Lovrenčič Marija iz Sv. Lenarta v Štore. Arko A. Štefanija iz Zgornje Radgona v St. Rupert. Babič A. Filip iz Bučke na Kal. Babnik I. Ivan iz Raven v Jarenino. Babnik Hermina iz Raven v Jarenino. Bajlec Ivan iz Zg. Sv. Kungote v Bogojino. Bajlec Matilda iz Sv. Vida v Bogojino. Beljan Marija iz Kupšincev v Preloko. Beloglavec Maks in Beloglavec Draga iz Remšnika v St. Vid. Berce Vladimir iz Koprivna na Trebelno. Berce Ljuboslava iz Šmarja v Križevce. Bertonec Terezija iz Gor. Lakoša v Boh. Belo. Bidovec Martina iz Lemberga v Primskovo. Blatnik Angela iz Toplice v Šmarje. Blažič Andrej iz Bakovcev v Dol. Nemško vas. Bobič Verena iz Kropa v Zgor. Polskavo. Bolha Roza iz Preloke v Mokronog. Bratko-vič Marija iz St. Janža v Leskovec. Bratuš J. Maria iz Gor. Rečice v Konjice. Bregant Albert iz Nerapelj v Ribno. Bregant Sonja iz Nerapelj v Ribno. Cedilnik Marija iz Čemšenika v Blagovico. Cejan Nada iz Vučje vasi v Zg. Sv. Kungoto. Česnik Marija iz Gor. Rečice v Polhov Gradec. Čremožnik Marija iz Vurberga k Sv. Martinu. Dacar Melhior iz Olševka v Mošnje. Dittrich Marija iz Bakovcev v Mursko Soboto. Dolenc Ana iz St. Ožbolta v Dob. Dolenc Stanislav iz Gor. Lendava v Staro Lipo. Dolšak Marija iz Zibike v Rogatec. Drogenik Eliza iz Sv. Lovrenca v Šmarjeto. Erniša Josip iz Prosenjakovcev v Moščance. Ferencak Franciška iz St. Ilja v Šmarje. Ferik Ivan iz St. Jurja v Limbuš. Ferk Leopoldina iz St. Jurja v Limbuš. Fister Pavla iz Loškega potoka v Cerklje. Gaber Ana iz St. Vida na Vrhniko. Goleš Elizabeta iz Pristave v Šmarjeto. Gombač Franja iz Polhovca Gradca na Brezovico. Gruđen Marija iz Lipovcev k Sv. Joštu. Hraš Natalija iz Makol v Blagovico. Hrovat Hermina iz Sv. Lenarta v Zagorje. Jagodič Vida iz Rsvayev k Sv. Petru. Jaklič Ana iz Kapele v Spodnjo Slivnico. Jamnik Ivana iz Javorja v Karlovice. Jandl Franc iz Zagorčeca v Studenice. Jeglič Olga iz Bukovice v Selce. Jerše Gabriela iz Globodola v Žužemberk. Jesih Danica iz Trebelna v Kostanjevico. Jezeršek Ana iz Sv. Trojice v Komendo. Jezeršek Ivan iz Sv. Trojice v Komendo. Jovan Aleksandra iz Zameškega v St. Peter. Jurčec Milena iz Sv. Katarine v Birčno vas. Juršič Berta iz Svečine k Devici v Brezju. Keber Cecilija iz Kostanjevici v Vel. Kostrevnico. Kelenc Veronika iz Razbora v Srednjo Bistrico. Keržan Ivan iz Stare Oselice v Tuhinju. Kmecl Edmund iz Dobovca v Sv. Jurij pod Kumom. Kmecl Božena iz Dobovca v Sv. Jurij pod Kumom. Kmetec Jožef iz Prevorja k Sv. Marjeti. Knafelc Alojzij iz Markovcev v Veliko Nedeljo. Kocbek Jožef iz Šafarskega v Vučjo vas. Kocbek Jožefa iz Šafarskega v Vučjo vas. Koce Vilma iz Starega trga v Mengeš. Kocuvan Adolf iz Sv. Benedikta v St. Andraž. Kovač Angela iz Stoperc v Gozd. Kodrič Leopoldina iz Sv. Marjete v Hajdino. Kolar Franc in Kolar Marija iz Rečice v Ljubno. Korban Anton iz Dragatua v Sv. Lovrenc. Kordiš Matilda iz Drage v Javorniški Rovt. Korečan Lovro iz Šmihela v Rateče. Košorok Josip iz Blok v Globoko. Košorok Zora iz Velike Kostrevnice v Globoko. Kotnik Bogdana iz Petrovč v Rečico. Kotnik Franc iz Vel. Nedelje v Maribor. Kotnik Zorko iz Petrovč v Rečico. Kozelj Alojzij iz Jurklostra k Sv. Marjeti. Kramar Franc iz Blance v Trbovlje-Vode. Kranjšček Marija iz Žic v Štrukovce. Križman Angela iz Dol. Bistrice v Križevce. Križman Jože iz Dol. Bistrice v Križevce. Kržišnik Angela iz Pišec v Žiri. Kuharič Martin iz Ovečjaka v Trboje. Kulovic Terezija iz Dobja v Valtovas. Kunaver Marija iz Odrancev v Senčur. Lampič Stanko iz Vrat na Jesenice. Lovrač Bogomila iz Jurklostra v Izlake. Lazar Pavla iz St. Jurja v Tomišelju. Leskovec Ana iz Jevnice v Polhov Gradec. Lešnik Marjeta iz Sv. Jošta v Lipovec. Levstik Ljudmila iz Turja v Struge. Ljubič Barica iz Dragatua v Mirno peč. Lončar Angela iz Kočevske reke v Zitečko vas. Malinger Milena iz Gančan v Stopiče. Marolt Urban Antonija iz Senovega v Preserje. Meško Jakob iz Trdkove v St. Rupert. Meško Marija iz Trdkove v St. Rupert. Metelin Vera iz Kala v Reko. Mežan Irma iz Sv. Ane v Novo mesto. Mihelič Edvard iz Vrha pri Sv. Treh kraljih k Sv. Vidu. Milkovič Adam iz Sel v Homec. Milovanovič Nada iz Zg. Polskave v Studence. Modic Helena iz Smuke na Trebelno. Mohorko Josip iz Ojstričice v Šafarsko. Ostroveršnik Feliksa iz Birčne vasi v Središče. Pahor Ljudmila iz Gor. Radgona v Gornji grad. Pavletič Julij iz Majšperga v Mirno peč. Penko Pavla iz Dragatua v Črnomelj. Perčič Antonija iz Sv. Petra na Vransko. Petek Andrej iz Gore v Dolenjo vas. Petelin Marija iz Roba v Ribnico. Pipi Anton iz Sv. Duha v Zetale. Pipp Bogomila iz Griblja v Zetale. Podboj Sabina iz Prežganja na Rakek. Pogačnik Stanislav iz Loga Zaplane v Hrastnik. Pohar Sonja iz Marenberga v Šmarje. Potočnik Irma iz Čepelj v Negovo. Potočnik Sonja iz Vitanja v Laško. Povodeni Marija iz Tišine v Podblico. Povšnar Angela iz St. Jerneja v Vitanje. Požar Hilda iz Serdice k Sv. Lovrencu. Požeg Marija iz St. Vida v Žiče. Prah Karel iz St. Janža v Vurberg.

Letos bodo Vodnikove knjige izšle točno! Sredi oktobra se bo njih veletok že razlil po naši zemlji. Zato brž poravnaj članarino, da ti potem ne bo žal, ko boš moral ostati brez knjig, če si tudi že vsa leta navdušen Vodnikovec! Ne zamudi štirih lepih, odlično ilustriranih knjig za 20 Din! Knjižgoljubi vseh naših mest, trgov, vasi in sel združite se! Vodnikova družba kliče!

Praprotnik Anton iz Šmarja v St. Vid. Preškar Dragotina iz Vel. Podloga v Mirno peč. Pretnar Ana iz Kapele v Šmarjeto. Rak Evgenija iz Reke v St. Ožbolt. Ravbar Hinko iz Zamostja v St. Jurij. Ravbar Marija iz Zamostja v St. Junj. Rojko Marija iz Izankovcev na Muto. Roš Franciška iz Moščancev v Vel. Dolino. Roth Zdenka iz Semiča v Talčji vrh. Rutter Ivan iz Skorna v Kotlje. Seliškar Marija iz Dobljč v Stari trg. Senegačnik Adolf iz Javorjev v Šmartno. Senekovič Alojzij iz St. Jerneja v Vrata. Serajnik Ivan iz Sladkega vrha na Jezersko. Soban Marija iz Podbrezja v Šmarje. Sosič Albina iz Kala k Sv. Marku. Spazzapan Berta iz Podlomka v Zabnicu. Sreš Martin iz Tišine v Izakovce. Sterger Ana iz Radgona v Pobrežje. Sudar Gabriela iz Slivnice k Sv. Lenartu. Suhadolnik Vida iz St. Ilja v Toplice. Svetlič Daromil iz Marija Reke v Zali log. Šauli Andrej iz Predanovcev v Sv. Križ. Šetina Danica iz Peč v Dobljč. Škerlj Jožica iz Maverlena v Metliki. Škulj Edvard iz Pilštanja v Zg. Pirniče. Soukal Magda iz Zetal v Cerknico. Špendl Avgust iz Pinc v St. Jurij. Štrukelj Andrej iz Podblice na Videm. Štrukelj Vida iz Polhovca Gradca v Šmartno. Tavčar Marija iz Rakitne v Borovnico. Tauželj Josip iz Zavrča v Fram. Tereščenko Kristina iz Maverlena v Indijjo. Tomažič Ljudmila iz Šmarja na Ježico. Torelli Ana iz Stoparc v Ljubno. Urbinc Ana iz Buč v Izlake. Urleb Neža iz Kaplje v Ponikvo. Vahčić Nada iz Vidma v Zagorje. Valenčak Anton iz Bele Vode v Ravne. Vaupot Viktor iz Starega Loga v St. Ilj. Vehovec Marjeta iz Žužemberka v Zagradec. Verderber Justina iz Studenice v Liboje. Vidmar Miroslav iz Gor. Radgona v Marenberg. Virnik Milena iz Senčurja v Vele-sovo. Višenjak Marija iz Sv. Lovrenca v Dornovo. Vodeb Vera iz Dobrnica v Vel. Gaber. Vokač Valerija iz Zvenavlj v Šmartno. Vollmayer Karel iz Mute v Vuzenico. Vondina Elizabeta iz Sv. Jošta v Tomišelju. Vrečko Miroslav iz Štrukovcev v Pečarovce. Vunderl Neža iz Cvena v Nereplje. Wagner Ljudmila iz Device Mar. v Polju v Ljubljano. Zabret Franciška iz Polja v Podbrezje. Zadek Bogomir iz Telč v Dob. Zalokar Ljudmila iz Hinj v Veliki Gaber. Zeilhofer Olga iz Limbuša v Cven. Zupančič Gabriela iz Dupelj v Tržič. Žnuderl Kristina iz Vel. Trna v Rajhenburg.

—i Z odlokom ministrstva prosvete so premeščeni: Po potrebi službe: Bajec Janko

iz Dola v Javorje (Litija). Belec Zorana iz Križevcev v Šafarsko (Ljutomer). Bahovec Marjeta iz Žužemberka v Zagradec. Čebulj Darinka iz Mokronoga (Krško) v Hinje (Novo mesto). Čuk Ladislav iz Grosuplja (Ljubljana okolica) v Loški potok (Kočevje). Ferjan Milan iz Murske Sobotne v Remšnik (Prevalje). Gobec Radovan iz Laškega v Henino (Laško). Hauptman Zora iz Ljubljane (Ljubljana mesto) v Dragatuš (Črnomelj). Hribernik Franc iz Jarenine (Maribor levi breg) na Sladki vrh (Maribor levi breg). Juvanc Rada iz Ribnice v Koprivnik (Kočevje). Klavara Adolf iz Kranja v Zgornjo Dolino (Kranj). Klemenčič Milan iz Maribora k Sv. Marku (Ptuj). Kodela Ana iz Teharjev v Dramlje (Celje). Koman Marija iz Kostanjevici (Krško) v Čepelje (Črnomelj). Kosar Božena iz Vitanja k Sv. Florijanu (Konjice). Križman Ana iz Sele v Bukovico (Skočja Loka). Lorbek Maksa iz Marije Snežne (Maribor levi breg) v Zvenavlj (Murska Sobota). Lužnik Franc iz Marije Snežne (Maribor levi breg) v Trdkovo (Murska Sobota). Marčelja Oskar iz Brežice v Pobjednik v savsko banovino. Miselj Marija iz Prečne (Novo mesto) v Trboje (Kranj). Perhac Silvo iz Iga (Ljubljana okolica) na Goro (Kočevje). Perko Franc iz Stor (Celje) v Prevorje (Šmarje). Polak Marija iz Ljubljane v Celje. Prelog Mihael iz Celja v Svetino (Celje). Puc Marija iz Ribnice v Rob (Kočevje). Rape Zora iz Rečice (Ljubljana okolica) v St. Gotard (Kamnik). Roje Josip iz Šmarja v Žusem (Šmarje). Slokar Emilija iz Bogojine (Dol. Lendava) v Trdkovo (Murska Sobota). Slokar Rastislav iz Bogojine (Dol. Lendava) v Trdkovo (Murska Sobota). Stančič Ernest iz Dobropolja v Sodražico (Kočevje). Stante Jurij iz Šmarja v Prevorje (Šmarje). Strgar Eleonora iz Šmarja v Stoparce (Šmarje). Slibar Amalija iz Koroške Bele (Radovljica) v Podlonk (Skočja Loka). Špirič Vera iz Stare Lipe (Črnomelj) v Drago v savski banovini. Tauffer Venčeslav iz Litije na Dole (Litija). Urbančič Branko iz Ribnice v Koprivnik (Kočevje). Venturini Oskar iz Doba v Čemšenik (Kamnik). Završnik Ferdinand iz Mengša (Kamnik) na St. Urško goro (Kranj). Zalohar Ciril iz Cerkelj (Kranj) v St. Lenard (Skočja Loka). Žnideršič Marija iz Šmihela v Skorno (Gornji grad). Žener Vilko iz Senovega v Bizelsko.

—i Premeščeni so po potrebi službe učitelji in učiteljice: Alojz Zupanc iz Skočijana pri Turjaku v Staro cerkev. Valerija Zupanc iz Skočijana pri Turjaku v Staro cerkev. Josip Tratar iz Trebnjega v Borovce. Štefan Trobiš iz Komende v Stari log. Draga Trobiš iz Komende v Stari log. Ivan Höglar iz Mozlja v Mokronog. Josip Sigmund iz Stare cerkve v Dolenjo vas. Alojzij Tšcherne iz Borovca v kočevskem okraju v St. Jurij pri Grosupljah. Ciril Dekval iz Dvora v Mozelj. Anton Krische iz Starega loga v Skočijan pri Turjaku. Roza Krische iz Starega loga v Skočijan pri Turjaku. Roza Meditz iz Koprivnika v Cerklje. Julija Prestor iz Ježice v Koprivnik.

Cisti

o učiteljstvu, šoli, prosveti in JUU

—i Iz Slovenčevega uvodnika: »Vedno smo stali na stališču, da se kot povračilo krivice ne sme delati nova krivica.« (Slovenec 13. IX.)

—i Premeščenega učiteljstva poimenski seznam prinaša »Politika« od 13. t. m. Iz tega seznama je razvidno, da je bilo te dni premeščenih:

Banovine	po prošnji	po služb. potrebi
vardarska banovina	32	12
drinska banovina	36	17
zetska banovina	25	16
dunavska banovina	48	12
moravska banovina	11	0
vrbska banovina	34	11
savska banovina	95	13
primorska banovina	36	3
dravska banovina	184	43

—i Gorenjska zahteva kmetijsko šolo. Tozadeven članek prinaša list »Na mejah« z dne 15. IX.

—i Premestitve, napredovanja in imenovanja profesorjev. Predsednik glavne uprave profsorskega društva je izjavil na sestanku v Ljubljani, da bo napredovalo 100 profesorjev, nastavljenih bo okoli 200 suplentov, od teh 30 v Sloveniji. Premestitev iz političnih razlogov ne bo. (Slovenec 14. IX.)

—i 800 avstrijskih učiteljev je končalo te dni tečaj za predvojaško vzgojo na Dunaju in bodo takoj začeli organizirati pripravljavalno vojaško vzgojo v avstrijskih osnovnih šolah, in to na najširši podlagi. (Slovenski dom 14. IX.)

—i Na mariborskih osnovnih šolah se je vpisalo letos 2145 učencev, in sicer 1060 dekčkov in 1085 deklic. (Slovenec 12. IX.)

—i Na Koroškem so našli l. 1910. še 26.700 Slovencev, l. 1923. — 37.226 in l. 1934. samo še 26.700. (Slovenec 12. IX.)

—i V ljubljanski gluhošolnici, ki je bila sezidana za 50 otrok, jih je že 111. Letos bodo morali zopet mnogo prošelj za sprejem odbiti, ker ni prostora. (Slovenec 12. IX.)

—i Kmetije in srednja šola. »Kmetijski list« od 9. IX. piše: Vrata naših šol se odpirajo. Naloga kmetijskega pokreta je, poskrbeti da vstopi v najkrajšem času skozi ta vrata čim več kmetijskih sinov. Drugače sami podaljšujemo obupni položaj slovenskega podeželja.

—i Anketo o šoli prinaša 9. štev. »Žene in doma«. Odgovori staršev na anketo soglašajo v tem, da so otroci preobremenjeni in da se morajo preveč učiti. Nov učni načrt

naj bi bil dobro premišljen. Načrti naj bi se ne menjavali prepogosto. Uvede naj se zakon o stalnosti profesorjev in učiteljev.

—i Preosnova višjih pedagoških šol. Pedagoške šole se razdele v 3 odseke, in sicer v odsek za pripravo učiteljev meščanskih šol, v odsek za pripravo učiteljev šol za pohabljenost deco in v odsek za pripravo šolskih nadzornikov. V vsakem odseku traja pouk 2 leti. Kot slušatelji se sprejmejo kandidati po natečaju.

—i Nemška knjiga o koroških Slovencih. Theodor Veiter je izdal knjigo »Die slovenische Volksgruppe in Kärnten«, kjer priznava, da so se Slovencem doslej godile krivice in se še godijo. Nemško šolstvo, da je pospeševalo germanizacijo. Avtor priznava, da sploh ni nobene prave slovenske šole na Koroškem in da nora škola vlada ni dovoljevala privatnih šol in da ni nastavila po vojni nobene slovenske učitelja. (Po »Slovenec« od 10. IX.)

—i Iz glavne skupščine CMD v Mariboru: Podružnic je 111 z 10.000 člani. Za Božič je bilo obdarovanih 76 šol na meji. Dohodki 627.130,03 Din, stroški 608.817,94 Din. Imovina ob koncu l. 1935. je znašala 3.050.484,11 Din. Ustanovljen je bil fond »Kočevski dinar«, namenjen za posebno narodno obrambno delo na Kočevskem. (»Jutro« 9. IX.)

—i Vprašanje učnih moči se ni urejeno kot še nikdar od začetka šolskega leta. Tako se niso rešene razne nastavitve, premestitve, dodelitve, ki so največja ovira za reden pouk, pa tudi za uspeh ob koncu leta. Dokler naša prosvetna uprava ne bo dosegla tega, da bi mogla preko dvomesečnih počitnic urediti osebne in upravne zadeve na svojem področju, tako dolgo ne bomo smeli govoriti o redu, ki naj vlada zlasti v prosveti. Tako pravi uvodnik »Slovenca« od 10. IX. V nadaljnjem se zavzema za popravilo krivic, ki da so jih izvršili prejšnji režimi in šele potem za čisto depolitizacijo prosvetne politike, ki da je nujno potrebna za vestno in redno delo šolnikov.

—i Iz skupščine Narodne odbrane: Osrednji odbor se je dotaknil tudi vprašanja nedavnih premestitev, ki so tako težko zadele naše nacionalno učiteljstvo. (»Jutro« 7. IX.)

—i Ljudske šole v oskrbi banovine. Službene novine od 10. IX. objavljajo uredbo o vzdrževanju ljudskih šol, po kateri se prenaša vzdrževanje teh šol od občin na banovine. Tudi učiteljske stanarine bo plačevala banovina. Uredba je stopila v veljavo z 10. IX.

—1 Pri Sv. Antonu na Pohorju je bil 30. avgusta slovesno odprt novi razred narodne šole. Požrtvovalni Antončani so sami darovali ves razredni inventar. (»Jutro« od 5. IX.)

—1 Novo moderno šolsko poslopje so blagoslovili 1. IX. v Dobu. (»Jutro« 6. IX.)

—1 Ob otvoritvi nove šole sv. Cirila in Metoda v Gradišču prinaša daljši uvodnik »Mariborski večernik« od 5. IX.

—1 Na zborovanju kočevskih Nemcev je padla izjava: Mi pa ostanemo Kočevjarji in kot taki bomo dali svoje otroke v nemško šolo!

F. Kordeš s Koroškega pa je napisal v listu »Wiener Neueste Nachrichten«: »Mi nismo Slovenci, ampak »vindišarji«, mi ne moremo nobene slovenske šole in slovenskega nadzornika!« (Po »Pohodu« od 4. IX.)

—1 »Stalnost sodnikov bo še bolj povzdignila spoštovanje do njih in do sodstva« piše »Slovenec« od 3. IX. v svojem uvodniku. Za učiteljsko seveda to ne velja.

—1 Občni zbor Slomškove družbe na Brezjah se je vršil dne 27. VIII. Po »Slovenec« od 29. VIII. posnemamo: Občnega zbora se je udeležilo nad 60 tovarišev. Strokovni učitelj Teuerschuh iz Šoštanja je predaval o smernicah našega prosvetnega delovanja. V debato so posegli: Golobič, dekan Fatur, ravatelj Pečjak, Schubertova, Horn, Hladnik, Čibejeva, Hafnerjeva, Skubic, Silvester, Kopriva, Grad in Igljč. Poročal je tudi tov. Petrun kot predsednik mariborskega krožka. Ref. Erjavce pa je dajal kratka pojasnila.

—1 »Naša šola« je Slovenec uvodnik od 15. IX. Tu stoji med drugim: Učenci čutijo, da jih šola ne ljubi. Učitelju ni učenje poklic, ampak vsakdanji kruh. Šola je postal urad, ki se je vrnil med starše in učence in ki dolo-

ča, kako naj učenci pišejo, kako naj čitajo itd. — urad, ki ga vodi uradnik in ki se za razlikovanje od drugih imenuje učitelj. Šola mora biti ljudska ustanova. Ljudstvo je ver- no. Kako vpliva na starše, ko jim povedo otroci, da učitelj med molitvijo v šoli stoji pri oknu s prekrižanimi rokami na hrbtu in prezirljivo gleda po vasi. Ako se take stvari nekaznovano dogajajo, bo šola na glasu kot ustanova, ki hoče vzgojiti zahrbtno drugačen rod, rod, ki naj prezira to, kar je bilo prej- šnjemu rodu sveto. V novejšem času služi šola tudi za pravo komunistično propagando. Boljšo šolo more izvesti mlajši rod učiteljev, ki bo imel drugačno vzgojo kot oni po vojni sem. Na učiteljskih raste obraz nove šole, ki naj izuči in vzgoji dobrih učiteljev.

—1 Pavšalno denuncianstvo proti učiteljs- tvu in profesorjem. »Slovenec« št. 211 a od 15. sept. 1936 piše v uvodniku »Naša šola« sledeče: »V novejšem času šola večkrat služi tudi za pravo komunistično propagando, saj jo spreten učitelj ali profesor lahko podtak- ne pod vsako stran od vseh stopenj odobrene učne knjige.«

—1 Štetje let bivših učiteljev na šolah CMD s strani naših drž. oblastev stoji zelo neugodno. Ponemčevalci naše dece uživajo od naše države polne pokojnine, so torej na- grajeni, idealisti pa so od svoje narodne drža- ve kaznovani. (Mariborski večernik 12. IX.)

—1 Prekmursko šolstvo. Pod tem naslo- vom prinaša »Slov. narod« od 14. IX. daljši članek, ki govori o težavah obmejnega šol- stva, o tujerodnih mogotcih, ki ovirajo raz- voj slovenskega šolstva, prosi bansko upravo, da bi zavzela napram obmejnemu šolstvu iz- jemno stališče in naj bi sama gradila in od- pirala nove šole. Slovenskemu učiteljsstvu tu pa naj bi priznala za njegovo težavno delo posebno nagrado.

človeka(!). Vseboljša mu je Ribičičeva knjiga »Curimurčki«, ki je z ilustracijami V. Cotiča prav prijetna basen za mladino. »Kresnice« so mu izrazito poučno delo.

—mm Čehi se zanimajo za »Bratovščino sinjega galeba« in za »Posteljo gospoda Fibri- ha«. Znani prevajalec iz slovenščine v češči- no — Babler se je obrnil na tajništvo M. M. za informacije, pod katerimi pogoji, bi dovo- lili, da se omenjeni dve deli prevedeta v če- ščino.

Učiteljski pevski zbor JUU Emil Adamič

—p Na proslavi D. Jenka v Cerkljah bo- sta zastopala naš pevski zbor naš predsednik g. Adamič in tovarišica Jospina Miheličeva. Tovariše (ice) pevce in pevke, ki se udeleže proslave, prosimo, da se pridružijo gori in- novanim. Vsi z znakom.

PEVSKA TEČAJA.

—p Prihodnji pevski tečaj se bo vršil sa- mo za moški zbor od 16. do 18. oktobra t. l. s pričetkom ob običajni uri (10.). Deljen te- čaj smo bili primorani sklicati iz tehničnih razlogov (pevski lokali). Koj po razmnožitvi notnega materiala, bomo studirali tudi sklad-

Nova, izbolj- šana izdaja Fromovih ma- lih stavnic in računalk Din 12'— in Din 4'— Črke velikih in malih stavnic na lepenki, serija dvojnih ABC Din 12'— in Din 0'5. Naročilnici vzorcev priložiti znam- ke v proti- vrednosti. Založništvo »Fromove stavnice« p. Pesnica.

Avugust Agnola
LJUBLJANA
TYRŠEVA CESTA ŠT. 10
Telefon 2478.

Zaloga stekla, porcelana, kamnine, zrcal in šip. Kompletna oprema za re- stavracije, hotele, gostilne, kavarne in bare ter za splošno gospodinjstvo. **Luksuzni predmeti.**

Uporabljajte
šolski

svinčnik

»SLOVENIJA«

»SLOVENIJA«

ker je
zelo dober
in poceni

be samo za moški zbor. Da pa dopolnimo vrzeli v moškem zboru, vabimo vse tovariše dobre pevce, ki službujejo ob železnici, da vstopijo v UPZ. — Teden kasneje, t. j. od 23. do 25. oktobra, se bo vršil tečaj samo za ženski zbor. Članstvo, ki je vzelo s seboj note, prosimo, da svoj part doma pridno študirajo. Kratko odmerjeni čas moramo upora- biti za skupno izvajanje. Skupni tečaj bo med božičnimi počitnicami. Koncert v Ljub- ljani pa v februarju.

Stanovska organizacija JUU

= JUU SRESKO DRUŠTVO LENDA- VA. Člani(ice), poravnajte svojo zaostalo čla- narino društvu iz lanskega leta kot smo skle- nili na zadnjem zborovanju v Črensovcih in nakazujte član. prispevke redno — mesečno po svojih poverjenikih na šoli. S tem olaj- šate delo sebi in blagajniku, ki bo lahko redno vršil svoje posle. Kateri niste napravili ta mesec, pa gotovo izvršite v oktobru, da ne bodo vedno brezposelni naši sklepi in opo- mini.

= JUU — SRESKO DRUŠTVO GOR- NJI GRAD vabi na sresko letno skupščino, ki se bo vršila dne 17. oktobra 1936. v Mo- zirju ob 10. uri dopoldne. Pred skupščino se bo vršila odborova seja. Dopoldne je na pro- gramu predavanje o mladinskem skrbstvu in referat tov. Spindlerja o delovnem programu mariborske zajednice »Učiteljskega pokreta«, dalje sestanek učiteljev kmetijskih nadalje- valnih šol ter vpisovanje članov JUU. Član- stvo se seznani z navodili o sestavi kandidat- nih list. — Popoldne z začetkom ob 2. uri pa se bo vršila letna skupščina z volitvami v upravni in nadzorni odbor. Pred skupščino bodo poročila funkcionarjev o delu v pre- teklem letu in o banovinski skupščini. Član- stvo se opozarja, da more voliti in biti izvo- ljen le tisti, ki ima poravnano članarino. Zato naj vsak izpolni do tega dne svoje obvezno- sti napram društvu. Pripravite se za volitve! — K polnoštevilni udeležbi vabi — odbor.

= JUU SRESKO DRUŠTVO ZA ČR- NOME LJ objavlja, da se bo vršil občni zbor društva, dne 17. oktobra t. l. v Črnomlju z začetkom ob 12.30 uri v prostoru drž. nar. šole. Dnevni red: 1. otvoritev zbora, 2. čita- nje zapisnika obč. zbora z dne 7. dec. 1934, 3. poročila: a) predsednika, b) tajnika, c) bla- gajnika, d) referentov, 4. poročilo nadzorne- ga odbora, 5. predavanje: »Priprava zemlje za šolsko drevesnico«. Predava g. sr. kmet. referent, 6. volitve nove uprave in vseh od- borov po novih statutih, 7. slučajnosti.

Vsemu članstvu v vednost in ravnanje! Volitve se vrše takole:

Vlagajo se liste in sicer po predlagate- ljih, ki zbero za vsako listo toliko podpisov, kolikor jih predvideva količnik ($\frac{1}{7}$ članstva).

Ako se vlaga samo ena lista, se izvrše volitve z vzklikom, ako pa sta vloženi dve (ali več) listi, pa se izvrši tajno glasovanje (ako ni predhodnega sporazuma za sestavo ene same liste). Zelo važno! Liste se vlagajo pol ure pred volitvami in ker se bodo vršile volitve točno ob 15. uri, se mora vložiti torej lista ob 14.30 uri! Kasneje vložena lista je neve- ljavna! Ako bi, v primeru, da prvih 5 točk ni do 15. ure izčrpanih, se volitve ne premikajo na kasnejšo uro, temveč se neizčrpani del dnevnega reda prenese na čas po volitvah. Kdo ima pravico voliti in izvoljen (voljen) biti? Vsak polnopraven član(ica), ako je iz- vršil vse obveze proti društvu! Kdor ne pla- čuje članarine, ni torej polnopraven član! Torej, tovariši, poravnajte članarino! Revi- zijska, in obenem zaključna seja tekoče upravne dobe bo 14. oktobra; s tem dnem bodo vse knjige zaključene. Poslednji ter- min je torej ta dan. Kdor do tega dne nima v redu svojih obvez nasproti društvu, odpa- de kot polnopravni član! Dolžniki, stopite naprej!

Glejte in pazite tudi, da boste na dan 17. oktobra točno ob 12.30 uri v zato dolo- čeni sobi!

Do svidenja v Črnomlju dne 17. oktobra!

Za odbor:
Ljubič Matko, s. r. Vilfan Maksimiljan, s. r.
predsednik. tajnik.

FR. P. ZAJEC
izprašan optik
Ljubljana, Stari trg 9

priporoča: naočnike, ščipalnice, barometre, toploere, risalno orodje, mikroskope, foto- aparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.

Naša gospodarska organizacija

UČITELJSKI DOM V LJUBLJANI

vabi svoje zadrugnike na izredni občni zbor, ki bo 27. septembra 1936 ob 10. uri v zadrug- nem domu v Žibertovi ulici 27. Dnevni red: Sprememba pravil.

Opomba. Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, bo čez pol ure na istem kraju drug občni zbor, ki bo sklepal ob vsakem številu navzočih zadrugnikov.

Ivan Michler, s. r. Stanko Vrhovec, s. r.
načel. nam. načelnik.

Mladinska matica

V JUBILEJNEM LETU.

Mladinska matica stopa v svoje 10. leto. Delo, ki ga je izvršila v teh devetih letih je ogromno, saj je razposlala med slovensko mladino okrog 900.000 knjig. To je pozitivno delo, pri katerem je sodelovalo skoro vse naše učiteljsstvo in na katero je lahko ponosno. Letos za jubilejno leto bodo na željo skup- ščine razne izpremembe. »Naš rod« se poveča in bo izhajal na 40 namesto na 32 straneh kot doslej in bo imel 16 strani gradiva za nižje razrede in 24 strani za višjo stopnjo.

Lani se je tiskala 1. številka v 21.000 iz- vodih. Pri tem je treba omeniti, da so bili naročniki samo iz višjih razredov. Letos bodo imeli tudi učenci nižjih razredov dovolj gra- diva.

Poskusimo dvigniti število naročnikov vsaj na 25.000.

—mm »Vrtec« o knjigah M. M. Kot smo pričakovali »Vrtec« knjige po večini odklanja. Sicer priznava, da so važen prispevek k slo- venskemu mladinskemu slovstvu, se mu pa zdijo preveč šolsko poučne. Želi si tudi, da bodi mladinska knjiga bliže pravljici, fanta- ziji in poeziji kot stvarnosti. V mladinsko knjigo da ne spadajo ne socialni ne religiozni ne gospodarski problemi. Zato odklanja Mil- kovičev »Knjigo »Barake«, in Hudalesovo »Po- steljo gospoda Fibriha«. V »Barakah« mu ne ugaja niti slog niti jezik, ampak samo Gaspa- rijeve ilustracije. Hudalesovo delo pa da je tudi slabo, ker ne zna prijetno poučevati in je prej hujskanje mladine k sovražstvu do so-

Učiteljska tiskarna, r. z. z o. z. v Ljubljani

priporoča za novo šolsko lelo krajevnim šolskim odborom in šolskim upraviteljsvom nabavo
šolskih zvezkov, šolskih in pisarniških potrebščin

v Knjigarni „Učiteljske tiskarne“ v Ljubljani, Franciškanska ulica šte. 6, ali

v podružnici Knjigarne „Učiteljske tiskarne“ v Mariboru, palača ban. hranilnice

Glavni in odgovorni urednik Vekoslav Mlekuž. — Izdajatelj: J. U. U. — sekcija za dravsko banovino v Ljubljani. Za sekcijo odgovarja Ivan Dimnik.
Tiska Učiteljska tiskarna (predstavnik Franc Štrukelj). — Vsi v Ljubljani.